

1.1 මතය

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, මූල්‍ය ප්‍රකාශන සටහන් සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ඇතුළත් සාරාංශයකින් සමන්විත ලංකා බැංකුවේ (“බැංකුව”) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ බැංකුවේ හා එහි පරිපාලිත සමාගම්වල (“සමූහය”) එකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 5 (1) වගන්තිය යටතේ ලැබී ඇති බලතල ප්‍රකාරව 1992 මැයි 14 වන දින අංක 715 දරන රජයේ ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නියෝගයක් මඟින් 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසේ සඳහන් විධිවිධානවලින් බැංකුව නිදහස් කර ඇත. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (SLAuSS) අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. එම ප්‍රමිතීන් යටතේ මාගේ වගකීම් මාගේ වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම් කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කරනු ලැබේ. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු වන පරිදි පිළියෙල කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, බැංකුව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය බැංකුව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පාලනය කිරීම, සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, බැංකුව විසින් බැංකුවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාවක් නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ තහවුරුවක් යන්න, ඉහල මට්ටමේ, තහවුරුවක් වන නමුත් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව විගණනයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගැනීම සඳහා තහවුරුවක් නොවේ. සාවද්‍ය ප්‍රකාශන වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් පැන නැගිය හැකි අතර එය තනිකර හෝ සමස්තයක් ලෙස ගත්කල ප්‍රමාණාත්මක ලෙස සැලකේ නම්, භාවිතා කරන්නන්ට මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම්ව ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා බලපානු ලබන බවට සාධාරණව අපේක්ෂා කළ හැකිය.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව විගණනයේ කොටසක් ලෙස සමස්ත විගණනය තුළ මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබාවය පවත්වා ගෙන යන ලදී. එසේම මා විසින්,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සහ එම අවදානම්වලට ප්‍රතිචාර දක්වන විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ප්‍රමාණාත්මක සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම, වංචාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් සොයා නොගැනීම වැරදි හෙළිදරව් නොකිරීමට වඩා වැඩි අවදානමකට හේතු වන අතර දුස්ස්ථානාධිකාරය, කුට රචනය, අභිප්‍රායික අත්හැරීම්, වරදවා දැක්වීම් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනය අක්‍රීය කරන වංචා, මෙයට හේතුවේ.
  - අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස විගණනයට අදාළවන අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකෙරේ.
  - කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
  - අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම් කරගත් ගිණුම්කරණය පිළිබඳ කළමනාකරණයේ යොදාගැනීම පිළිබඳ අදාළත්වය නිගමනය කිරීම සහ ලබාගත් විගණන සාක්ෂි පදනම් කරගෙන, අඛණ්ඩ පැවැත්මක් සහිතව පවත්වා ගෙන යාමට බැංකුවේ හැකියාව පිළිබඳ සැලකිය යුතු සැකයකට හේතුවන සිද්ධිවලට හෝ කරුණුවලට අදාළවන ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින්නේද යන්න නිගමනය කිරීම. ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බවට මා විසින් නිගමනය කෙරේ නම් හෝ මාගේ මතය විකරණය කිරීම සඳහා එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණාත්මක නොවේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් පිළිබඳ මාගේ විගණන වාර්තාවට අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. මාගේ විගණන වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබාගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මාගේ නිගමනයන්ට පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධි හෝ තත්වයන් බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම තතර කිරීමට හේතු විය හැක.
  - හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය ඇගයීම සහ සාධාරණ ඉදිරිපත් කිරීම ඉටු කරගැනීමට පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් නියෝජනය වේද යන්න ඇගයීම.
- හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ බැංකුවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත්

ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, බැංකුව ක්‍රියා කර ඇති බව;
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව බැංකුව කටයුතු කර ඇති බව;
- බැංකුවේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ ඉන්පිනිටි හා අභිමාන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර, ප්‍රතිව්‍යුහගත බැඳුම්කර, ණයකර හා භාරකාර සහතික, විශ්‍රාම භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සහ වෙනත් රටවල සුරැකුම්පත් වැනි සමහර ආයෝජන කළඹවල් අතින් නඩත්තු කරන බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මෙම එක් එක් ආයෝජන කළඹ යටතේ ඇති සියළුම මෙහෙයුම් සහ වාර්තා කිරීම් වත්මන් ක්‍රමය යටතේ කිසිදු ප්‍රමාදයකින් තොරව නිවැරදිව සිදු කරනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත්, ආයෝජන බැංකු අංශය (IBD) විසින් මෘදුකාංගයක් (තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිය) ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක යෙදී සිටින අතර ආයෝජන කළඹවල් අතින් නඩත්තු කිරීමෙන් ඉවත් වීමට අපේක්ෂා කෙරේ.</p>	<p>අතින් නඩත්තු කරන ලද මෙම ආයෝජන කළඹවල් යෝජිත තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීමට නිර්දේශ කෙරේ.</p>
<p>ආ ණය සහ අත්තිකාරම් වාර්තා කිරීම සඳහා බැංකුව විවිධ පද්ධති භාවිතා කළද, විවිධ මෙහෙයුම් වේදිකා යටතේ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දී ඇති සියලු මූල්‍ය පහසුකම් ග්‍රහණය කර ගන්නා ස්වයංක්‍රීය මධ්‍යම වගකීම් වාර්තාවක් බැංකුව සතුව නොමැත. එබැවින්, එක් එක් ගනුදෙනුකරුගේ සියලු මූල්‍ය පහසුකම් නිසි ලෙස එක්රැස් කිරීම සහතික කිරීම සහ එම ගනුදෙනුකරුවන් ඵලදායී හා නිවැරදිව ඇගයීම දුෂ්කර වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මූලික භානිකරණය ගණනය කිරීමේදී කළමනාකරණයට ගනුදෙනුකරුවන්, කේවල ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනුකරුවන් (ISL) ලෙස හඳුනාගත නොහැකි විය.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සටහන් කර ගන්නා ලදී. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සමස්ත නිරාවරණය ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා බැංකුව ක්‍රියාකාරී විසඳුමක් භාවිතා කරයි. ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟම, මධ්‍යම වගකීම් තොරතුරු ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා පූර්ණ ස්වයංක්‍රීය විසඳුමක් ලබා ගැනීමට බැංකුවට හැකි වනු ඇත. එතෙක්, විවිධ ආකාරයන්ගෙන් ISL තොරතුරු ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා බැංකුව වර්තමානයේදී යොදා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ගය දිගටම භාවිතා කරනු ලබයි.</p>	<p>ගනුදෙනුකරුවකුට ලබා දී ඇති සියලු මූල්‍ය පහසුකම් ග්‍රහණය කර ගන්නා මධ්‍යම වගකීම් වාර්තාවක් ජනනය කළ හැකි පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට නිර්දේශ කෙරේ.</p>

ඉලක්කගත දිනය: - 2019.12.31

ඇ භානිකරණ තක්සේරුවකට භාජනය කිරීමකින් තොරව සමහර ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දී ඇති මූල්‍ය පහසුකම් අඛණ්ඩව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම හෝ සහන කාලයක් ලබා දීම සිදු කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අයකර ගැනීමේ හැකියාව සහ එම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සුරැකුම්වල ප්‍රමාණවත්භාවය හෝ වලංගුභාවය සැක සහිත ය.

නිරීක්ෂණය සටහන් කර ගන්නා ලදී. ව්‍යාපාරයේ මුදල් ප්‍රවාහය සැලකිල්ලට ගෙන බැංකුවේ පවත්නා ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව මූල්‍ය පහසුකම් ප්‍රතිව්‍යුහගත කර ඇත. ප්‍රතිපත්තිය අනුමත කර ඇති අතර ණය පිරිහීම හේතුවෙන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද මූල්‍ය පහසුකම් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා පද්ධති වෙනස් කිරීම් සිදු කරමින් පවතී.

භානිකරණය තක්සේරු කිරීමේදී, අයකර ගැනීමේ හැකියාව සහ එම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සුරැකුම්පත් වල ප්‍රමාණවත්භාවය හෝ වලංගුභාවය සලකා බැලිය යුතුය.

ඇ අලාභ සිදුවන බවට වෛෂයික සාක්ෂි තිබුණද, රජයේ ආයතනවලට ලබා දී ඇති කේවල ප්‍රමාණාත්මක ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා භානිකරණ තක්සේරු කිරීම පිළිබඳව බැංකුව විසින් සලකා බලා නොතිබුණි.

රජයට අයත් ව්‍යාපාර සහ රජය ඇතුළුව මූල්‍ය පහසුකම්වල හිමිකාරිත්වය නොසලකා සමස්ත ශේෂය රු. මිලියන 100 ඉක්මවා ඇත්නම් එය ISL ලෙස ගනිමින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සමස්ත නිරාවරණය බැංකුව විසින් සලකා බලයි.

අලාභ සිදුවන බවට වෛෂයික සාක්ෂි ඇති රාජ්‍ය අංශයට ලබා දී ඇති ණය සහ අත්තිකාරම් ආපසු අයකර ගැනීමේ අතින් අත්දැකීම් ඇගයීමෙන් සලකා බැලිය යුතුය.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම

අ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත (SLFRS) 09 SLFRS 09 ට අනුව, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය අනුව මනිනු ලබන මූල්‍ය වත්කම් යටතේ වන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඵල පොලී අනුපාත (EIR) ක්‍රමයෙන් මැනිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සඵල පොලී අනුපාත (EIR) ක්‍රමය වෙනුවට ඕනෑකල් ක්‍රමය හරහා සරල පොලී ක්‍රමයක් මත භාණ්ඩාගාර බිල්පත් බැංකුව විසින් අගය කර තිබුණි. එම නිසා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී රු. 61,068,907 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

වසරකට අඩු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා බැංකුව විසින් EIR ගැලපුම් අදාළ කර නොගනී. තවද, EIR ගණනය කිරීම යොදා ගන්නා විට, ආරම්භක ශේෂයන්ට ගැලපීමද සලකා බැලිය යුතුය, එබැවින් EIR බලපෑම ප්‍රමාණාත්මක නොවේ. ඒ හා සමානව, සරල හා EIR පොලී අනුපාත ගණනය කිරීම් යටතේ ආයෝජන වල කල්පිරීමේදී කිසිදු පොලී වෙනසක් නොමැත. වසර 1 ට අඩු කල්පිරීමේ කාල සීමාවක් ඇති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා සරල පොලී ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය යොදා ගැනීම කර්මාන්තයේ භාවිතය වේ.

නිර්දේශය

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් අගය කිරීමේදී බැංකුව SLFRS 9 ට අනුකූල විය යුතු බවට නිර්දේශ කෙරේ.

1.5.3 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
<p>අ බැංකුවේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියේ සඳහන් වූයේ වත්කම් භාවිතය සඳහා ලබා ගත හැකි වූ විට වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කිරීම හෝ ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතු බවයි. කෙසේ වෙතත්, පහත සඳහන් සමහර අවස්ථා නිරීක්ෂණය කරන ලදී,</p> <ul style="list-style-type: none"> • මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම්වලට එළඹීමේදී බැංකුව අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කිරීමට ආරම්භ කර තිබුණි. • අත්පත් කරගත් මාසය සඳහා බැංකුව විසින් දේපල පිරිසත සහ උපකරණ සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබුණි. 	<p>වත්කම භාවිතය සඳහා ලබා ගත හැකි වන තෙක් අස්පාශ්‍ය වත්කම් වාර්තා කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් “කෙරමින් පවතින වැඩ - මෘදුකාංග ගිණුම” නමින් නව පොදු ලෙජර ගිණුමක් විවෘත කර ඇත.</p>	<p>බැංකුව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිපැදිය යුතුය.</p>

1.5.4 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	වටිනාකම (රු.)	වර්ෂය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ සැලකිය යුතු වසර ගණනාවක් තිස්සේ පවතින වෙනත් වත්කම් සහ වෙනත් වගකීම් ගිණුම්වල අවිනිශ්චිත ගිණුම් ශේෂයන් හඳුනාගෙන තිබුණි.</p>	<p>වෙනත් වගකීම් - අවිනිශ්චිත ගිණුම, කල්බදු (මහරගම ශාඛාව)</p>	<p>1,045,001</p>	<p>2013</p>	<p>සාධාරණ කාල සීමාවක් තුළ අවිනිශ්චිත ගිණුම් ශේෂයන් සැසඳීමට සහ නිරවුල් කිරීමට කළමනාකරණය විසින් පියවර ගත යුතු බවට නිර්දේශ කෙරේ.</p>
<p>වෙනත් වත්කම් - අවිනිශ්චිත ගිණුම, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රය</p>	<p>38,833</p>	<p>2005</p>	<p>අවිනිශ්චිත ගිණුම, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රය මෙම මුදල 2019.12.31 දිනට පෙර නිරවුල් කෙරේ.</p>	<p>සාධාරණ කාල සීමාවක් තුළ අවිනිශ්චිත ගිණුම් ශේෂයන් සැසඳීමට සහ නිරවුල් කිරීමට කළමනාකරණය විසින් පියවර ගත යුතු බවට නිර්දේශ කෙරේ.</p>

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ රු. 6,614,072 ක් වූ ශාඛා 25 ක පවතින දිගු කාලයක් තිස්සේ අයවිය යුතු ශේෂයන් වෙනත් වත්කම් යටතේ “හිමිකම් වවුචර් ගිණුම” තුළ විය. එම ශේෂයන් 2014, 2015 සහ 2016 සිට අයවිය යුතු ශේෂයන් වේ.</p>	<p>2009 ට පෙර යුද්ධය හේතුවෙන් මාන්කුලම්, මුල්ලයවාලෙයි සහ කිලිනොච්චි ශාඛාවල කිසිදු වාර්තාවක් නොමැති බැවින්, අපි එම අයිතමයන් නිරවුල් කිරීමේ කටයුතු කරමින් සිටිමු. අනෙකුත් මුදල් 2019.12.31 දිනට පෙර නිරවුල් කෙරේ. කාර්යාල උපදෙස් චක්‍රලේඛ (OIC) හරහා දිගු කාලීන ශේෂයන් කපා හැරීම පිළිබඳව ශාඛා / අංශ වෙත නිසි ලෙස උපදෙස් දී ඇත.</p>	<p>දිගු කාලයක් තිස්සේ අයවිය යුතු ශේෂයන් හඳුනාගැනීමට සහ පියවා ගැනීමට බැංකුව විසින් පියවර ගත යුතුය.</p>

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
අ (i) 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පනතේ 7 (1) සහ 7 (2) වගන්තිය	<p>යම් ගනුදෙනුවක් හෝ ගනුදෙනු කිරීමට තැත් කිරීමක්, යම් නීතිවිරෝධී කටයුත්තක් හෝ වෙනත් යම් සාපරාධී වරදක් කිරීමට අදාළ විය හැකි යයි සැක කිරීමට තරම් බැංකුවට හේතු ඇත්තා වූ හෝ සැක කිරීමට තරම් තොරතුරු ඇත්තා වූ අවස්ථාවක, ආයතනය විසින්, හැකි ඉක්මනින් ක්‍රියාවෙහි යෙදිය හැකි තාක් දුරට සැකය ඇතිකර ගැනීමෙන් හෝ තොරතුරු ලැබීමෙන් පසුව, එහෙත් , එතැන් පටන් වැඩකරන දින දෙකක් පසු නොවී, ගනුදෙනුව හෝ ගනුදෙනු කිරීමට තැත්කිරීම නැතහොත්, තොරතුරු පිළිබඳව මහ බැංකුවේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත වාර්තාකරනු ලැබිය යුතුය.</p> <p>ජේ. සී. නම්මුනි මහතා විසින් නඩත්තු කරන ලද අංක 8066387 දරන ගිණුමට ඇමරිකානු ඩොලර් 1,103,980 ක් 2017 ඔක්තෝබර් 04 දින බැර වීම සහ එම දිනයේදීම රු.30,000,000 ක් ඉවත්කර ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු කාලිනව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයට වාර්තා කර නොතිබුණු අතර පසුව 2017 ඔක්තෝබර් 10 දින වාර්තා කර තිබුණි. එබැවින් 2006 අංක 6 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තාකරණ පනතේ 18 (1) වගන්තිය සමඟ කියවිය යුතු 15 (1) (ඉ) වගන්තිය අනුව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් බැංකුවට රු.1,000,000 ක දඩ මුදලක් පනවා තිබුණි.</p>	<p>බැංකුවේ නව මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම වැළැක්වීමේ (AML /CFT) ගනුදෙනු අධීක්ෂණ පද්ධතිය සමඟ ක්‍රියාත්මක වූ Clari5 ක්‍රමය මඟින් එකී අඩුපාඩු දැන් නිවැරදි කර ඇත. ස්විෆ්ට් ගනුදෙනු සැකසුම් සිදුකරනු ලබන ස්මාර්ට් රිමිට් පද්ධතිය දැන් Clari5 ක්‍රමය සමඟ ඒකාබද්ධ වී ඇති අතර ඒ මඟින් ස්වයංක්‍රීයව STR ඇඟවීම් ජනනය කරයි. තවද, අනුකූලතා අංශය විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය වෙත නියමිත වේලාවට STR ඉදිරිපත් කිරීමට වග බලා ගනී.</p> <p>අදාළ සේවකයා බැංකු සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වී ඇත. එබැවින් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නොහැකි විය. මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ සහාය ඇතිව සියලුම රෙගුලාසි දැඩි ලෙස පිළිපැදීම පිළිබඳව කාර්ය මණ්ඩලය දැනුවත් කිරීම සඳහා අනුකූලතා අංශය විසින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් නීතිපතා පවත්වනු ලැබේ. පුහුණු වැඩසටහන්වල ඵලදායීතාවය සහතික කිරීම සඳහා සියලුම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා මාර්ගගත අනුකූලතා සහතික කිරීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දී ඇත.</p>	<p>බැංකුව අදාළ පනතට අනුකූල විය යුතුය.</p>

(ii) සිෂේල්ස් හි මහ බැංකුවේ පූර්ව ලිඛිත අනුමැතියකින් 2004 මූල්‍ය තොරතුරු කිසිදු මූල්‍ය ආයතනයක් එවැනි මූල්‍ය ආයතන ආයතනයක මූලික ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 25 පනතේ 29 කට වඩා වැඩි මුදලක් එක් ගනුදෙනුකරුවකුට හෝ සමීප සම්බන්ධතා ඇති ගනුදෙනුකරුවන් පිරිසකට එක් ණය මුදලක් ලෙස හෝ කිහිපයක් ලෙස ලබා දිය නොහැක.

සිරිල් සර්ජ් බොන්නලේම් මහතාට ලබා දී ඇති ණය පහසුකම සඳහා සිෂේල්ස් මහ බැංකුවෙන් පූර්ව අනුමැතිය ඉල්ලා නොමැති බැවින් එකී වගන්තියට අනුකූල වීමට බැංකුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

එබැවින් 2004 මූල්‍ය ආයතන පනතේ 63 (2) (එම්) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සිෂේල්ස් මහ බැංකුව විසින් SCR 300,000 ක (රු. 3,300,000) දඩ මුදලක් පනවා තිබුණි.

සිෂේල්ස් ශාඛාව විසින් බැංකුවේ සිරිල් සර්ජ් බොන්නලේම් මහතාට 2017.10.13 දින ඇමරිකානු ඩොලර් 549,450 ක කාලීන ණය පහසුකමක් ලබා දී ඇත. මෙම පහසුකම අදියර දෙකකින් ලබා දෙන ලදී. පසුව, සිෂේල්ස් මහ බැංකුවට මාසිකව ලැබෙන වාර්තා මත පදනම්ව, එම පහසුකම තනි ණය ගැනුම්කරුවකුගේ නිරාවරණ සීමාව ඉක්මවා ඇති බවත්, මූල්‍ය ආයතන පනතේ 63 වන වගන්තිය අනුව විවක්ෂණ රෙගුලාසි උල්ලංඝනය කිරීම හේතුවෙන් දඩ මුදලකට යටත් වන බවත් බැංකුවට දැනුම් දුන්නේය.

SCR මිලියන 31.3 ක් වූ ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 25 ක් වන SCR මිලියන 7.8 ක් ණය සාන්ද්‍රණ සීමාව ලෙස ගණනය කර ඇත. (පළමු පෙළ මිලියන 28.3 + දෙවන පෙළ මිලියන 2.9).

කෙසේ වෙතත්, පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධනය සලකා බැලීමේදී එය SCR 7,096,500 ක් පමණ විය.

2017 පෙබරවාරි මාසයේදී සිෂේල්ස් මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද විශාල නිරාවරණ, ණය සාන්ද්‍රණ සීමාව සහ ණය දීමට සම්බන්ධිත

මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුව, “මූලික ප්‍රාග්ධනය”, “පළමු පෙළ ප්‍රාග්ධනය” යන්නට සමාන අර්ථයක් ඇත. එබැවින්, 2017.09.30 දිනට මූලික ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 25 වනුයේ SCR මිලියන 7.84 ක් නොව SCR මිලියන 7.09 කි.

1. 29 (1) වගන්තිය උල්ලංඝනය කර තිබියදීත්, අපි කඩිසරව කටයුතු කළ අතර, ආපසු ගෙවීම සුරක්ෂිත කිරීමේ දෙවන මාර්ගය ලෙස අපි SCR මිලියන 19.12 ක් වටිනා නිශ්චල දේපල ලබාගෙන ඇත.
  2. විගණනය අවසන් වූ වසරෙන් පසුව එම ණය පහසුකම, ණය සාන්ද්‍රණ සීමාවට වඩා අඩු වී ඇත.
  3. එම උල්ලංඝනයට අනුව, අපි වහාම සිෂෙල්ස් මහ බැංකුව වෙතින් ආවරණ අනුමැතිය ඉල්ලා සිටින ලදී.
  4. ඇත්ත වශයෙන්ම, මෙම පහසුකම තනි ණය ගැනුම්කරුවන්ගේ නිරාවරණ සීමාව ඉක්මවා ගොස් ඇත්තේ මූලික ප්‍රාග්ධන සාධකය වැරදි ලෙස ගණනය කිරීම හේතුවෙන් වන අතර කිසියම් ආකාරයකින් වංචනික ගනුදෙනුවක් සිදුකිරීමේ අදහසක් නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අනාගතයේ දී එවැනි වැරදි නැවත නොකිරීමට අපි කටයුතු කරනු ඇත.
- තවද, අව්‍යාජ අත්වැරද්දකින් මෙය සිදු වූ බවට සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් කරන ලද පැහැදිලි කිරීම මත සිෂෙල්ස් මහ බැංකුව විසින් පනවන ලද SCR 300,000 ක දඩ මුදල සිෂෙල්ස් මහ බැංකුවට ගෙවීමට අදාළව 2018.04.18 දිනැති සංදේශයෙන්

ඉල්ලා සිටින ලද
ආවරණ අනුමැතිය
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය
විසින් ලබා දී ඇත.

(iii) 1953 අංක 24 දරන විනිමය පාලන පනත ප්‍රකාර 1993.12.29 දිනැති අංක EC/9/93 දරන බලයලත් වෙළෙඳුන් සඳහා වන මෙහෙයුම් උපදෙස්වල 4 වන වගන්තිය

ජාතිකත්වය අත්පත් කර ගැනීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියෙකු වූ විදේශ රටක ජාතිකයෙකු ශ්‍රී ලංකාවේ අනේවාසික විදේශ මුදල් ගිණුමක් (NRFC) විවෘත කළ යුතුය. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සංක්‍රමණිකයෙකු වූ සී එස් එන් ධර්මරත්න මහත්මියගේ නමින් හයිඩර්පාර්ක් බැංකු ශාඛාව විසින් අංක 75470621 දරන අනේවාසික රුපියල් ගිණුමක් (NRRA) 2013 දෙසැම්බර් 24 වන දින විවෘත කර තිබුණි. එබැවින් මහ බැංකුවේ විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව ඉහත පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව රු. 154,317 ක දඩ මුදලක් පනවා තිබුණි.

2013.12.24 සිට 2014.07.31 දක්වා කාලය තුළදී සිදු කරන ලද රු. 10,851,407.89 ක් වූ බැර ගනුදෙනු සහ රු. 4,380,340.79 ක් වූ හර ගනුදෙනු හේතුවෙන් මෙම දඩ මුදල පනවා ඇත. ඉහත සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් විනිමය පාලන පනතේ (ECA) 51 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව වරදක් කර නොමැති බව පෙන්වීමට කිසියම් හේතුවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස විනිමය පාලකවරයා ඉල්ලා ඇත. ඒ අනුව බැංකුව විසින් 2017.11.06 දිනැති ලිපියක් මගින් සිද්ධිය පිළිබඳ තොරතුරු දන්වා ඇති අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණයක් පවත්වා තිබේ. කෙසේ වෙතත්, පහත සඳහන් හේතු නිසාවෙන් ECA හි 51 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව බැංකුව විසින් වැරදි සිදු කර නොමැති බව තීරණය කිරීම සඳහා ලිපියේ දක්වා ඇති පැහැදිලි කිරීම් වලංගු හේතු ලෙස ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පිළිගෙන නොමැත.

- 1993 දෙසැම්බර් 29 දින නිකුත් කරන ලද EC/79/93/(ඩී) දරන බලයලත් වෙළෙඳුන් සඳහා වන මෙහෙයුම් උපදෙස්වල 2 (ඇ) ඡේදයට අනුව, විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු

අදාළ බලධාරීන්ගෙන් අනුමැතීන් ලබා ගනිමින් විශේෂිත ගනුදෙනු බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කළ යුතු අතර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය සම්බන්ධව නිකුත් කරන ලද මෙහෙයුම් උපදේශවලට අනුකූල විය යුතුය.

නොකර බලයලත් වෙළෙඳුන්ට සංක්‍රමණිකයන් හැර ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත පදිංචිව සිටින ශ්‍රී ලංකා ජාතිකයින් සඳහා NRRRA විවෘත කිරීමට හා නඩත්තු කිරීමට අවසර ඇති බව පැහැදිලිව සඳහන් කර ඇත.

- ඉහත දක්වා ඇති පනතේ 2 (ඇ) ඡේදයට අනුව, ප්‍රාග්ධන ගනුදෙනු වලින් පැන නගින දේශීය බැර කිරීම් සහ බාහිර ප්‍රේෂණ සඳහා හර කිරීම් සඳහා විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අනුමැතිය අවශ්‍ය බව පැහැදිලිව සඳහන් කර ඇත.

ඉහත කරුණු සලකා බැලීමේදී, NRRRA විවෘත කිරීමට හා රු. 10,851,407.89 ක් බැර කරමින් සහ රු. 4,380,340.79 ක් හර කරමින් එම ගිණුම නඩත්තු කිරීමෙන්, විනිමය පාලක විසින් නිකුත් කරන ලද 1993.12.29 දිනැති අංක EC/9/93 දරන මෙහෙයුම් උපදෙස් බැංකුව විසින් උල්ලංඝනය කර ඇති බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිගමනය කර ඇත.

අනාගතයේදී එවැනි අඩුපාඩු සිදුවීම වලක්වා ගැනීම සඳහා විදේශ විනිමය ආශ්‍රිත ගනුදෙනු හසුරුවනු ලබන කාර්ය මණ්ඩලයට අඛණ්ඩ පුහුණුවක් සහ දැනුවත් කිරීමක් ලබා දී ඇත. තවද, එවැනි ගනුදෙනු වලට සම්බන්ධ සේවකයින් දැනුවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සහාය

ඇතිව බැංකුව විසින් 2017 වර්ෂයේදී විශේෂ පුහුණු වැඩසටහනක් සංවිධානය කර තිබේ. කාර්ය මණ්ඩලයේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා අනුකූලතා අංශය විසින් තවදුරටත් පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ. 2017.07.26 දිනැති අංක 18/2017 දරන කාර්යාල උපදෙස් වකුලේඛය විදේශ විනිමය ගනුදෙනු වල මෑත කාලීන වෙනස්වීම් ඇතුළත් කරමින් නිකුත් කර ඇති අතර ශාඛා වෙත සන්නිවේදනය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පාලනය කරනු ලබන ගිණුම් විවෘත කිරීමේදී හා නඩත්තු කිරීමේදී රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කරන ලෙස මෙම සිද්ධියට සම්බන්ධ කාර්ය මණ්ඩලයට දැඩි ලෙස උපදෙස් දී ඇත. මෙම සිද්ධියට අදාළ සේවකයා බැංකුවේ සේවයෙන් විශ්‍රාම ගොස් ඇත. එබැවින් විනය ක්‍රියාමාර්ග ගත නොහැකි විය.

(iv) 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනතේ 4 වන වගන්තිය පවත්නා විදේශ විනිමය රෙගුලාසි වලට අනුව, බලයලත් වෙළෙඳුන් අදාළ ආයතනවල නමින් විශේෂ විදේශ මුදල් ගිණුම් (SFCA) විවෘත කිරීම සඳහා විදේශ විනිමය දෙපාර්තමේන්තුවෙන් (DFE) පූර්ව අවසරය ලබා ගත යුතුය. බැංකුවේ බොරැල්ල සුපිරි ශ්‍රේණියේ ශාඛාව විසින් DFE හි පූර්ව අවසරය ලබා නොගෙන 2018.03.19 දින ඊ.ටී.අයි ඊතැන්ස් ලිමිටඩ් නමින් අංක 82412063 දරන SFCA ක් විවෘත කර ඇත.

ශාඛාව විසින් විදේශ විනිමය දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව අවසරය ලබා නොගෙන 2018.03.19 දින ඊ.ටී.අයි ඊතැන්ස් ලිමිටඩ් නමින් අංක 82412063 දරන SFCA ක් විවෘත කර ඇති බවත්, ඊ.ටී.අයි ඊතැන්ස් ලිමිටඩ් නමින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් ගිණුමට එවන ලද ප්‍රේෂණ පිළිබඳව දැනුවත් කරන ලෙසත් ශ්‍රී අදාළ බලධාරීන්ගෙන් අනුමැතීන් ලබා ගනිමින් විශේෂිත ගනුදෙනු බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කළ යුතු අතර විදේශ විනිමය පනතට අනුකූල විය යුතුය.

ලංකා මහ බැංකුව විසින් දැනුම් දී තිබුණි.

ඒ අනුව, ඉහත ගිණුම වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වසා දමා එම ගිණුමේ ඇති අරමුදල් මෙන්ම අනාගතයේදී එවන මුදල් ඊ.ටී.අයි ඊනදන්ස් ලිමිටඩ් නමින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් ගිණුමකට බැර කර එම දෙපාර්තමේන්තුවට දැනුම් දෙන ලෙස ඔවුහු දැනුම් දුන්හ.

2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ උල්ලංඝනය කර ඇති බව සඳහන් කරමින් විදේශ විනිමය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂවරයා ශාඛාවෙන් පැහැදිලි කිරීමක් ඉල්ලා තිබේ.

බැංකුවේ විනය ක්‍රියාවලිය අනුව වගකිවයුතු කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

(v) 2017 අංක 12 දරන විදේශ විනිමය පනත	ආකෘති පත්‍ර I සහ II භාවිතා කරමින් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් සහ විකිණීම් මහ බැංකුවට වාර්තා කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, බැංකුව විසින් පහත සඳහන් විදේශ මුදලින් ලැබුණු මුදල් සහ පහත සඳහන් රුපියල් ගිණුම්වලට බැර කිරීම් වාර්තා කර නොතිබුණි.	එම කාලය තුළ විදේශ මුදල් මිලදී ගැනීම් සහ විකිණීම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට (CBSL) වාර්තා කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් පහත සඳහන් පද්ධති දෙකක් භාවිතා කර ඇත.	අදාළ බලධාරීන්ගෙන් අනුමැතීන් ලබා ගනිමින් විශේෂිත ගනුදෙනු බැංකුව විසින් අධීක්ෂණය කළ යුතු අතර විදේශ විනිමය පනතට විය යුතුය.												
	<table border="1"> <tr> <td>නම</td> <td>ගිණුම් අංකය</td> <td>ප්‍රේෂණ වටිනාකම</td> <td>මුළු (රු.)</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>සංඛ්‍යා</td> <td>ව</td> </tr> </table>	නම	ගිණුම් අංකය	ප්‍රේෂණ වටිනාකම	මුළු (රු.)			සංඛ්‍යා	ව	<table border="1"> <tr> <td>කාලපරිච්ඡේදය</td> <td>පද්ධතිය</td> </tr> <tr> <td>2016 මාර්තු - 2019 පෙබරවාරි</td> <td>CBSL පිවිසීමෙන් ලිපිගොනු ඇතුළත් කිරීම</td> </tr> </table>	කාලපරිච්ඡේදය	පද්ධතිය	2016 මාර්තු - 2019 පෙබරවාරි	CBSL පිවිසීමෙන් ලිපිගොනු ඇතුළත් කිරීම	
නම	ගිණුම් අංකය	ප්‍රේෂණ වටිනාකම	මුළු (රු.)												
		සංඛ්‍යා	ව												
කාලපරිච්ඡේදය	පද්ධතිය														
2016 මාර්තු - 2019 පෙබරවාරි	CBSL පිවිසීමෙන් ලිපිගොනු ඇතුළත් කිරීම														
	<table border="1"> <tr> <td>මඩකලපුව විශ්ව විද්‍යාල පුද්ගලික සමාගම</td> <td>78495137</td> <td>6</td> <td>21,697,753</td> </tr> </table>	මඩකලපුව විශ්ව විද්‍යාල පුද්ගලික සමාගම	78495137	6	21,697,753	<table border="1"> <tr> <td>2019 පෙබරවාරි සිට ඉදිරියට</td> <td>CBSL මාර්ගගත වාර්තාකරණය</td> </tr> </table>	2019 පෙබරවාරි සිට ඉදිරියට	CBSL මාර්ගගත වාර්තාකරණය							
මඩකලපුව විශ්ව විද්‍යාල පුද්ගලික සමාගම	78495137	6	21,697,753												
2019 පෙබරවාරි සිට ඉදිරියට	CBSL මාර්ගගත වාර්තාකරණය														
	<table border="1"> <tr> <td>ශ්‍රී ලංකා හිරා පදනම</td> <td>1631952</td> <td>11</td> <td>313,184,756</td> </tr> </table>	ශ්‍රී ලංකා හිරා පදනම	1631952	11	313,184,756	CBSL වෙත දෙවන ආකෘති පත්‍රය වාර්තා කිරීමේ කාර්යයට බැංකුව විසින්									
ශ්‍රී ලංකා හිරා පදනම	1631952	11	313,184,756												

ඒ.එම්.ඒ.
 ලංකා 80961953 5 144,978,158
 පුද්ගලික සමාගම
 මලික් අබ්දුල්ලා 74791337 6 24,849,903
 බන් අබ්දුල් ආසිස් විශ්ව විද්‍යාලය මඩකලපුව

ප්‍රමුඛතාවය ලබා දී ඇති අතර එබැවින් නීතිපතා CBSL වෙත වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට අප විසින් කාර්ය මණ්ඩලය යොදවා ඇත. ඒවා විධිමත් ලෙස වාර්තා කිරීම සඳහා නිසි පද්ධති හා ක්‍රියා පටිපාටි ද සකස් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, CBSL විසින් 2019 පෙබරවාරි මාසයේ සිට CBSL වෙත පිවිසීමෙන් ලිපිගොනු ඇතුළත් කිරීමේ පද්ධතිය අත්හිටුවීම නිසා අපට වාර්තා කරන ලද ගනුදෙනු සමාලෝචනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් නොමැත. සිදුවී ඇති එවැනි අඩුපාඩුවට අදාළ තත්වයන් සොයා ගැනීම සඳහා අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණයක් සඳහා අපි අපගේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක (CIA) වෙත යොමු කර ඇත. එබැවින් විමර්ශනය අවසන් වූ වහාම අප විසින් නිසි පැහැදිලි කිරීමක් ලබා දෙනු ඇත.

1.8 තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) පොදු පාලන ක්‍රම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අ නියැදි පරීක්ෂණය අනුව සහ තොරතුරු පද්ධතිවල සාමාන්‍ය පාලනයන් යටතේ, අක්‍රිය ගිණුම් පැවතීම, පරිශීලක ගිණුම් සඳහා බලාත්මක මුරපද ප්‍රතිපත්තියක් නොතිබීම, සෘජු හිමිකාරිත්වයක් නොමැති පරිශීලක ගිණුම්, යෙදුම් විකුණුම් ද්වාරවල නොවිසඳුණු සේවා ඉල්ලීම්, අනාරක්ෂිත මුරපද වින්‍යාස කිරීම්,</p>	<p>ICBS මූලික බැංකු පද්ධතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> අක්‍රිය ගිණුම් පැවතීම - තත්වය සක්‍රීය බව පෙන්වුම් කර ඇති අතර, මාස 3 කින් කල් ඉකුත් වන බැවින් පරිශීලකයින්ට ප්‍රවේශ විය නොහැක. කෙසේ වෙතත්, ලබා දී ඇති නියැදි ගිණුම් සඳහා යෙදුම් ප්‍රවේශය යෙදුම් කළමනාකරු විසින් අක්‍රීය කර ඇත. මුරපද ස්වයංක්‍රීයව මාස 3 කට පසු වෙනස් කිරීමට බල කෙරී ඇති බැවින්, යෙදුම් කළමනාකරුගේ මැදිහත්වීමකින් තොරව පද්ධතියට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාවක් නොමැත. බලාත්මක මුරපද ප්‍රතිපත්තියක් නොතිබීම - පරිශීලක මුරපදය_අලුත් කිරීම මාස 3 කින් සිදුවන පරිදි සකසා ඇති අතර සත්‍යවශයෙන් අලුත් කිරීම සිදුවන්නේ පරිශීලකයා මාස 3 කට පසු ලොග් වූ විට පමණි. එම කාලය තෙක් තත්වය සක්‍රීය බව පෙන්වුම් කරයි. 	<p>බැංකුව විසින් පද්ධති අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කළ යුතු අතර, දුර්වලතා හඳුනාගෙන විසඳුම් වහාම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>

අභ්‍යන්තරයට අනාරක්ෂිත වෙබ් ප්‍රවේශය, යෙදුමක් සඳහා ආපදා ප්‍රතිසාධන සේවාව නොපැවැත්වීම, අනාරක්ෂිත සබැඳි හරහා යෙදුම් ඒකාබද්ධ කිරීම, ප්‍රමාණවත් බැකප් නොමැති වීම සහ පරිශීලක ගිණුම් බෙදාගැනීම් නිරීක්ෂණය විය.

ඊට අමතරව, යෙදුම් ආරක්ෂණ පාලනයන් විගණනය යටතේ, ද්විතීයික වලංගු කිරීම් නොමැති වීම, ප්‍රමාද වූ ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් පොලී අනුපාතය වැරදියට ගණනය කිරීමේ එක් අවස්ථාවක් සහ පද්ධති පරාමිතීන්හි වලංගු කිරීම් නොමැති වීම නිරීක්ෂණය විය.

- මූරපද ගිණිකාරිත්වයක් නොමැති පරිශීලක ගිණුම් - කෙසේ වෙතත් විශේෂිත අරමුණු සඳහා භාවිතා කිරීමට නිශ්චිත භූමිකාවන් සඳහා වෙන් කරන ලද නිශ්චිත පරිශීලක ගිණුම් ඇත.
- යෙදුම් ද්වාරවල නොවිසඳුනු සේවා ඉල්ලීම් - ඒ අවස්ථාවේදී සිද්ධීන් ගණන ඉහළ මට්ටමක පැවතුණි. මක්නිසාද යත් ඒවා ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතුන අන්තර්ජාල බැංකුකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා භාරදුන් ඒවා වීමයි. දැන් මෙය විසඳමින් පවතී. 2019.10.07 දිනට විකුණුම් ද්වාරයෙහි විවෘත සිද්ධීන් 15 ක් පමණක් ඇත.
- අනාරක්ෂිත මූරපද වින්‍යාස කිරීම් - මූරපදයේ දිග සැකසුම සිදු කරන ලදී. වෙනත් පරාමිති සැකසුම් විකුණුම්කරුගේ සහාය ඇතිව සිදු කෙරේ. IBM අවම මූරපද වයස 2019.11.30 වන විට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

උකස් උප පද්ධතිය

- අනාරක්ෂිත මූරපද වින්‍යාස කිරීම් - පවතින අක්‍රිය පරිශීලකයින් අතින් අවලංගු කරනු ලැබේ. තවද අක්‍රිය ගිණුම් කාලීනව හඳුනාගෙන අවලංගු කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

මානව සම්පත් කළමනාකරණ යෙදුම

- අභ්‍යන්තරයට අනාරක්ෂිත වෙබ් ප්‍රවේශය - විකුණුම්කරු සමඟ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කිරීමට බැංකුව කටයුතු කරමින් සිටී. එය 2020.06.30 වන විට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.
- එක් යෙදුමකට ආපදා ප්‍රතිසාධනයක් නොමැතිවීම - මෙය මුලින් හඳුනාගත් ආපදා ප්‍රතිසාධන පහසුකම් අවශ්‍ය පද්ධති ලැයිස්තුවට යටත් නොවීය. ආපදා ප්‍රතිසාධන සේවාව ලබන වසරේදී ක්‍රියාත්මක වේ - 2020.03.31.
- අනාරක්ෂිත සබැඳි හරහා යෙදුම් ඒකාබද්ධ කිරීම - SFTB 2019.12.31 වන විට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

ස්කයි-කල්බදු ලිසිං ක්‍රමය

- යෙදුමක් සඳහා ආපදා ප්‍රතිසාධන සේවාව නොමැතිවීම - ආපදා ප්‍රතිසාධන සැකසුම සම්පූර්ණ කර ඇති අතර දැනට UAT සඳහා ලබා දී ඇත.
- අනාරක්ෂිත සබැඳි හරහා යෙදුම් ඒකාබද්ධ කිරීම - විකුණුම්කරු සමඟ මේ පිළිබඳව ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කිරීමට බැංකුව කටයුතු කරමින් සිටී. එකී ක්‍රියාවලිය මෙහි ප්‍රතිඵලයෙන් පසුව ආරම්භ කරනු ලබයි.
- අනාරක්ෂිත මූරපද වින්‍යාසය - මෙම අවශ්‍යතාවය විකුණුම්කරුගේ සහාය ඇතිව, එය සිදුකිරීමේ ශක්‍යතාව පිළිබඳ විකුණුම්කරුගේ ප්‍රතිචාරය මත 2020.03.31 වන විට ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

ස්මාර්ට් ප්‍රේෂණ - අභ්‍යන්තර ප්‍රේෂණය

- ප්‍රමාණවත් බැකප් නොමැති වීම - දවස අවසානයේ බැකප් ලබා ගැනීම සහ ස්මාර්ට් ප්‍රේෂණ පද්ධතිවල තත්‍ය කාලීන කැඩපත් පිටපත ලබා ගැනීම දැනටමත් ක්‍රියාත්මක වේ. සම්පූර්ණ බැකප් විසඳුම VM බැකප් මඟින් ආවරණය කරයි.

වෙළඳ මූල්‍ය

- **අන්තර්ජාතික මුදල්පද වින්‍යාස කිරීම්** - පවත්නා පද්ධතියේ අසාර්ථකත්වය හේතුවෙන්, එකී ගැටලුවලට විසඳුම් ලබා දෙන නව වෙළඳ මූල්‍ය විසඳුමක් ලබා ගැනීමට බැංකුව කටයුතු කරමින් සිටී. (2020.09.30)

ණය උප පද්ධතිය

- **ද්විතියික වලංගු කිරීම් නොමැති වීම**
 බී පන්තියේ නිලධාරියා පද්ධතිය තුළ ණය ලබා දීමේ ශ්‍රිතය ශාඛා කළමනාකරුගෙන් ලබා ගත යුතුය. එක් ණයක් පමණක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා එක් ශ්‍රිතයක් භාවිතා කළ හැකිය. ණය ලබා දුන් වහාම පද්ධතියේ ණය ගිණුම පරීක්ෂා කිරීම කළමනාකරුගේ සහ ණය නිලධාරියාගේ වගකීම වේ (එය ණය උප පද්ධතියේ පරිශීලක මාර්ගෝපදේශවල සඳහන් වේ).

මීට අමතරව, පුද්ගලික/නිවාස ණය සම්පාදනය කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් "DMS කාර්ය ප්‍රවාහය" ලෙස නම් කර ඇති නව කාර්ය ප්‍රවාහයක් ශාඛා ජාලයට හඳුන්වා දී ඇති අතර එය ණය අයදුම් කිරීම, ඇගයීම, අනුමත කිරීම සහ ලේඛන මුද්‍රණය / සුරැකීම / නැවත ලබා ගැනීම ආවරණය කරයි.

DMS කාර්ය ප්‍රවාහය මඟින් කළමනාකරුට / ඒ පංතියේ නිලධාරියෙකුට, ICBS මඟින් ණය නිර්මාණය කිරීමට අවසර ලබා දීමට පෙර බී පන්තියේ නිලධාරියෙකු විසින් නිර්මාණය කරන ලද ණය මුදල පිළිබඳ තොරතුරු බැලීමට පහසුකම් සපයා ඇත. අනුමත වූ පසු, DMS කාර්ය ප්‍රවාහයෙන් අගයන ලද දැනටමත් ග්‍රහණය කරගෙන ඇති තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමෙන් ස්වයංක්‍රීයව ණය ගිණුම ICBS හි නිර්මාණය වේ.

ණය ලබාදුන් විගසම ණය විස්තර පරීක්ෂා කරන ලෙස කළමනාකරුට සහ ණය නිලධාරියාට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

ICO විසින් ඊළඟ දිනයේදී, දවස අවසන් වාර්තාව පරීක්ෂා කළ යුතුය.

- **ප්‍රමාද වූ ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් පොලී අනුපාතය වැරදියට ගණනය කිරීමේ එක් අවස්ථාවක්**

සෑම මාස හයක කාලයක් තුළ පොලී අනුපාතය වෙනස් කිරීමට යටත්ව SMEDEF ව්‍යාපෘති ණය කාණ්ඩය යටතේ ඉහත සඳහන් අංක 72670849 දරණ ණය ගිණුම ලබා දී ඇත. පොලී අනුපාතය වෙනස් කිරීම සඳහා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ණය ලැයිස්තුව සංවර්ධන බැංකු අංශය විසින් ජනනය කරයි. කෙසේ වෙතත් එම අංශයෙන් උපදෙස් ලබා ගැනීමේදී සුළු ප්‍රමාදයක් සිදුවිය. පසුව, සංවර්ධන බැංකු අංශයෙන් ලැබුණු උපදෙස් අනුව පොලී අනුපාත, පද්ධතිය තුළ නිවැරදිව වෙනස් කර ඇත.

අනාගතයේ දී එය නැවත සිදු වීම වළක්වා ගැනීම සඳහා පද්ධතිය තුළ පොලී අනුපාතය වෙනස් කිරීම සඳහා සෑම වසරකම ජනවාරි 1 සහ ජූලි 1 වන දිනට පෙර පසුපෙළ කාර්යාලය දැනුවත් කරන ලෙස සංවර්ධන බැංකු අංශය විසින් දැනුම් දී ඇත.

තැන්පතු

- පද්ධති පරාමිතීන්හි වලංගු කිරීම් නොමැතිවීම

බැංකුවේ තැන්පතු වර්ග රාශියක් ඇති බැවින්, එකම වර්ගයක තැන්පතුවක විවිධ පරිනත කාලයන් සඳහා කේත ලබා දීම ප්‍රායෝගිකව කළ නොහැකි ය. එබැවින් විදේශ මුදලින් වන ගිණුම් සහ CTRA ගිණුම් සඳහා එක් එක් පරිනත කාලය සඳහා එක් කේතයට බැංකුව සීමා වී ඇත. විවෘත කරන අවස්ථාවේ දී, එවැනි ගිණුම් සඳහා අදාළ කාලීන සීමාව තෝරා ගත යුතුය.

එය ව්‍යාපාරික තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් වන බැවින් ගෙවීම් වක්‍රය / සංඛ්‍යාත පරාමිතිය සංස්කරණය කළ හැකිය.

තැන්පත් කළ මුදල මත උපචිත පොලීවල නිරවද්‍යතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා, "ඊළඟ ගෙවීම් දිනය" සහ "ඊළඟ අලුත් කිරීමේ දිනය" න්හි පරාමිතීන් සමාන විය යුතුය. එබැවින්, ඊළඟ අලුත් කිරීමේ දිනය නිවාඩු දිනයක් වන විට, පද්ධතිය ස්වයංක්‍රීයව ඊළඟ වැඩ කරන දිනය අලුත් කිරීමේ දිනය ලෙස තෝරා ගනී. ඒ අනුව, පොලී ගෙවීමේ දිනය ද අළුත් කිරීමේ දිනයට සමාන ලෙස තෝරාගෙන ඇත.

වර්තමානයේ DMS පද්ධතිය ගිණුම් නිර්මාණය සඳහා භාවිතා කරන අතර එය ගෙවීම් කාලය මාස සිට දින දක්වා වෙනස් කිරීමට පරිශීලකයින්ට ඉඩ නොදේ.

මෙය ශාඛා ජාලයට හඳුන්වා දී ඇති අතර සියයට 95 පමණ ශාඛා FD නිර්මාණය කිරීම සඳහා DMS යොදා ගැනේ. ICO විසින් ඊළඟ දිනයේදී, විවෘත කරන ලද සියලුම FD ගිණුම්, ගිණුම් විවෘත කිරීමේ වාර්තාව සමඟ පරීක්ෂා කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 19,479 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. මිලියන 21,312 ක් විය. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු. මිලියන 1,833 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට මෙහෙයුම් වියදම්, හානිකරණ ගාස්තු, මූල්‍ය සේවා මත බදු සහ ආදායම් බදු වියදම් වැඩිවීම හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී බැංකුවේ බදු පසු ලාභය රු. මිලියන 1,833 කින් හෙවත් සියයට 9.4 කින් අඩු වී තිබුණි. හානිකරණ ප්‍රතිපාදන ක්‍රමය, දැරූ අලාභ ප්‍රවේශයේ සිට අපේක්ෂිත ණය අලාභ ප්‍රවේශය දක්වා පරිවර්තනය කිරීම හේතුවෙන් ණය හා වෙනත් අලාභ සඳහා වන හානිකරණ ගාස්තු රු. මිලියන 5,700 කින් හෙවත් සියයට 61 කින් වැඩි වී තිබුණි. තවද, අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම් රු. මිලියන 5,085 කින් හෙවත් සියයට 18.6 කින් වැඩි වී තිබුණි. 2018 ජනවාරි 01 වන දින සිට බලාත්මක වූ සාමූහික ගිවිසුමට අනුව සේවකයින්ගේ වැටුප් වැඩි කිරීම හේතුවෙන් බැංකුවේ පුද්ගලික වියදම් රු.මිලියන 1,879 කින් හෙවත් සියයට 11.05 කින් වැඩි වී තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

බැංකු අංශයේ ගිණුම්කරණ අනුපාත හා සසඳන විට සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාතයන් පිළිබඳව පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අඩු ලාභදායීත්වය හේතුවෙන්, ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී බැංකුවේ ස්කන්ධය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (ROE) සහ වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (බදු වලට පෙර) 2018 වර්ෂයේදී පිළිවෙලින් සියයට 4.2 කින් සහ සියයට 0.2 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ii) බැංකුවේ ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතය 2018 වසර අවසානයේදී සියයට 24.47 ක් ලෙස දැක්වුණු අතර එය නියාමන අවශ්‍යතාව වූ සියයට 20 ට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර කර්මාන්තයේ මට්ටම වූ සියයට 24.5 ට අනුකූල වේ.
- (iii) බැංකුවේ සමස්ත ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත් අනුපාතය 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සියයට 14.6 ක් ලෙස වාර්තා වූ අතර එය අවම ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවය වූ සියයට 12.875 ට වඩා වැඩි අගයක් ගෙන ඇත.
- (iv) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී 2018 වර්ෂයේදී බැංකුවේ ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය සියයට 0.1 කින් අඩු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

අ රු. මිලියන 1.1 ක වංචනික ණය - මරදාන ශාඛාව

මරදාන ශාඛාවේ ණය නිලධාරියා විසින් රු. මිලියන 1.1 ක ණය ගිණුමක් වංචනික ලෙස පද්ධතිය තුළ නිර්මාණය කර තිබුණු අතර විධිමත් ක්‍රියා පටිපාටි හා බැංකු වක්‍රලේඛ අනුගමනය නොකර පද්ධතිය හරහා වෙනත් ණය ගිණුම් පියවීම සඳහා ණය අරමුදල් භාවිතා කර තිබුණි. තවද, වර්ෂය අවසානයේදී ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් ශේෂය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින්, බැංකු ඇපකර ලෙස තැන්පත් කර ඇති රු. මිලියන 19 ක් ගනුදෙනුකරුගේ ලිඛිත අනුමැතියකින් තොරව අදාළ ගනුදෙනුකරුගේ ඉතිරිකිරීමේ ගිණුමට මාරු කර තිබුණි.

තවද, මරදාන ශාඛාවේ කළමනාකරුගේ අධිකාරිය ඉක්මවා සහ බැංකු වක්‍රලේඛවලට පටහැනිව ගිණුම් 02 කට අදාළ එකතුව රු. මිලියන 7.3 ක් වූ තාවකාලික අයිරා පහසුකම් ලබා දී තිබුණි. නිසි අනුමැතියක් හා නිර්දේශයන් ලබා නොගෙන මරදාන ශාඛාවේ තැන්පතු ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේ අරමුණින්, ගිණුම් 07 කට අදාළ එකතුව රු. මිලියන 36.97 ක් වූ ස්ථිර අයිරා පහසුකම් ලබා දී තිබුණි.

කවුන්ටරය හරහා බැංකු සේවකයින්ගේ ගිණුම්වලට මුදල් තැන්පත් කරන විට තැන්පතුවලට අදාළ අරමුදල් ලද මූලාශ්‍රයන් සහ තොරතුරු, තැන්පතු පත්‍රිකාවේ ලිඛිත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, එකතුව රු. 150,000 ක් වූ තැන්පතු, අරමුදල් මූලාශ්‍ර සඳහන් නොකර මරදාන ශාඛාවේ ණය නිලධාරියකු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ජංගම ගිණුමකට බැර කර තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ නිර්දේශය

අදහස් දැක්වීම

වර්තමාන තත්ත්වය

වංචනික

• මූලික විමර්ශනය මත පදනම්ව, ණය නිලධාරියාගේ බැංකු සේවය තහනම් කරන ලදී.

ක්‍රියාකාරකම් වලක්වන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය බැංකුව විසින් වරින් වර ඇගයීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

• මරදාන ශාඛාවේ ණය නිලධාරියා සහ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ නොසැලකිලිමත්කම සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

• මරදාන ශාඛාවේ ණය නිලධාරියා විසින් නිර්මාණය කරන ලද රු. මිලියන 1.1 ක වංචනික ණය මුදල තවමත් ගෙවා අවසන් කර නොමැති අතර එය සාමාන්‍ය අංශයේ ඇත. 2019.07.06 දිනට අයකර ගත

යුතු මුදල රු. 690,042 කි.

ආ ණය ලිපිගොනු අස්ථානගත කිරීම සහ රු. මිලියන 14 ක ණය හා අත්තිකාරම් වංචනික ලෙස නිකුත් කිරීම - අනුරාධපුර සුපිරි ශ්‍රේණියේ ශාඛාව

ලංකා බැංකුවේ අනුරාධපුර ශාඛාවේ ණය නිලධාරියා තම බැංකු නිලධාරීන් නොමග යවා ඇති අතර කිසිදු සුරැකුමක් නොමැතිව අවස්ථා කිහිපයකදීම ඔහුගේ ඥාතීන්ට ණය සහ අයිරා පහසුකම් ලබා දී තිබුණි. එසේම, කළමනාකරුගේ අධිකාරිය ඉක්මවා ශාඛා කළමනාකරුගේ පුද්ගලික ප්‍රවේශය භාවිතා කරමින්, ඔහු එවැනි ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ජංගම ගිණුම් අයිරා කර ඇති අතර ගනුදෙනුකරුවන්ට අදාළ බලපත්‍රය පවා අස්ථානගත කර ඇත. තවද, ඉහත අයිරා පහසුකම් සඳහා ආවරණ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. ශාඛා කළමනාකරුගේ පුද්ගලික ප්‍රවේශය භාවිතා කරමින්, එම ජංගම ගිණුම ICBS හරහා වෙනත් ශාඛාවකින් වංචනික ලෙස මාරු කර ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් අදාළ නිලධාරියා බැංකු වක්‍රලේඛවල විධිවිධානවලට පටහැනිව කටයුතු කර ඇත. තවද, ඔහු ණය ලිපිගොනු 86 ක් අස්ථානගත කර ඇති අතර ඒ අනුව අදාළ ණය අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නැවති ඇති අතර, ලබා දී ඇති රු. මිලියන 14 න්, ඉහත හේතුව නිසාවෙන් අයකර ගැනීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් නොගත් රු. මිලියන 6.8 ක් මූල්‍යමය අවදානමට ලක්වී ඇත. තවද, රු. මිලියන 13 ක ණය, අක්‍රීය කාණ්ඩයට මාරු කර ඇත.

වර්තමාන තත්ත්වය

- ණය නිලධාරියාගේ බැංකු සේවය තහනම් කරන ලදී.
- වංචා සිදු කළ ණය නිලධාරියාට සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ 8 දෙනෙකුට ඔවුන්ගේ නොසැලකිලිමත්කම සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
- බැංකුවට සිදු වූ රු. මිලියන 14 ක අලාභය බැංකුව විසින් අය කර ගත යුතුය.

වංචනික ක්‍රියාකාරකම් වලක්වන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය බැංකුව විසින් වරින් වර ඇගයීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

ඇ ව්‍යාජ ගිණුම් නිර්මාණය කිරීම සහ නොරොච්චෝලේ ශාඛාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට කරන ලද බලපෑම්

ඉහත ශාඛාවේ ශාඛා කළමනාකරු තැන්පතු, ණය සහ උකස් ගනුදෙනුවල අක්‍රමිකතා රාශියක් සිදු කර ඇත. ඔහුගේ සහෝදරයාගේ සහ පියාගේ නමින් පිළිවෙලින් රු. මිලියන 2.5 ක සහ රු. 490,000 ක වටිනාකමකින් යුත් ව්‍යාජ ණය ගිණුම් ශාඛා කළමනාකරු විසින් අනවසර ප්‍රවේශය යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කර අනුමත කර තිබුණු අතර අරමුදල් වංචනික ලෙස නිදහස් කර තිබුණි. තවද ඔහු තම මව සහ නැන්දම්මා වෙනුවෙන් රු. මිලියන 2.7 ක ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම් වංචනික ක්‍රියා කිහිපයක් සිදු කරමින් විවෘත කර තිබුණු අතර ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉල්ලීමකින් තොරව පද්ධතිය තුළ ඉහත ගිණුම් වසා දමා ඇති අතර අවසානයේ ඔහු එවැනි ගනුදෙනුකරුවන්ට අදාළ පොලී ලබා දීමෙන් වැළකී සිටියේය. අඩු කැරට් ප්‍රමාණයකින් යුත් රන් භාණ්ඩ භාර ගැනීමට උකස් අංශයේ නිලධාරියෙකුට කළමනාකරු විසින් බලපෑම් කර තිබුණු අතර එහි වටිනාකම රු. 899,280 කි. එසේම ඔහු වංචනික ලෙස කවුන්ටරයෙන් රු. මිලියන 2.5 ක මුදල් ආපසු ලබාගෙන ඇත. ඊට අමතරව, රු. 1,715,000 ක පිරිවැයක් වූ මෝටර් රථයක් මිල දී ගැනීම සඳහා වන ගෙවුම් ඇණවුමේ රේඛනය ඔහු විසින් අවලංගු

වර්තමාන තත්ත්වය

- ශාඛා කළමනාකරුගේ බැංකු සේවය තහනම් කරන ලදී.
- වංචා සිදුකළ ශාඛා කළමනාකරුට සහ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට ඔවුන්ගේ නොසැලකිලිමත්කම සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
- ප්‍රකාශිත සියලුම අවස්ථාවලදී බැංකුවට සිදුවූ පාඩුව

වංචනික ක්‍රියාකාරකම් වලක්වන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය බැංකුව විසින් වරින් වර ඇගයීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

කර තිබුණු අතර ගනුදෙනුකරුගේ ලිඛිත අවසරයකින් තොරව එම මුදල් කවුන්ටරයෙන් ඉවත් කරගෙන තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් උකස් බැඳුම්කරයද දින 21 ක් තුළ ලියාපදිංචි කර නොතිබුණි.

ඇ මහනුවර සුපිරි ශ්‍රේණියේ ශාඛාව 1 - ගනුදෙනුකරුවන් ඇගයීම දුර්වල වීම

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර යටතේ වන එම්/එස් නිව් පොල්ගොල්ල ඔටෝ සර්විස් වෙත රු. මිලියන 146 ක (මුදා හරින ලද මුදල - රු. මිලියන 131 කි.) ණය පහසුකමක් අනුමත කර තිබුණි. මෙම සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර පහසුකම ණය හතරක් ලෙස සැලසුම් කර තිබුණි. එනම් හැටන් නැෂනල් බැංකුවේ ඉතිරිව ඇති ශේෂය පියවීම හා ඉදිකිරීම් සඳහා (රු.මිලියන 51), යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා (රු.මිලියන 75), සුර්ය බලශක්ති පද්ධතිය සඳහා (රු.මිලියන 5) සහ කාරක ප්‍රාග්ධනය සඳහා (රු.මිලියන 15) විය. කෙසේ වෙතත්, ගනුදෙනුකරු ණය පැහැර හැර තිබුණි. ණය කමිටුව විසින් පනවා ඇති කොන්දේසි බැංකුවේ වගකිවයුතු නිලධාරීන් විසින් අනුගමනය කර නොතිබුණු බවත්, ණය මුදාහැරීමේදී බොහෝ අක්‍රමිකතා නිරීක්ෂණය කළ බවත් නිරීක්ෂණය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- රු. මිලියන 07 ක ගනුදෙනුකරුගේ දායකත්වයක් ලබා නොගෙන හැටන් නැෂනල් බැංකුවේ හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා රු. මිලියන 26 ක ගෙවීම් අණවුමක් නිකුත් කර තිබුණි.
- ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම අවසන් කිරීමට පෙර යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා අරමුදල් නිකුත් කර තිබුණි. යන්ත්‍ර සූත්‍ර බැංකුවට උකස් කර නොතිබූ අතර අභ්‍යන්තර විගණකවරුන් විසින් පරීක්ෂා කරන අවස්ථාවේදී බොහෝ යන්ත්‍රෝපකරණ සේවා ස්ථානයේ නොතිබුණි.
- ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා වූ ණය සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ණය ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ (සති 01ක) නිදහස් කර ඇති අතර එය යුක්ති සහගත නොවේ.
- සුර්ය බලශක්ති පද්ධතිය මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ණය මුදල් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දායකත්වයෙන් තොරව සහ ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට පෙර නිදහස් කර තිබුණි.
- ගනුදෙනුකරු සහ විගණන සමාගම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ගිණුම් කට්ටල අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් තිබුණද, මූල්‍ය ඇගයීම අතරතුර ඒවා තහවුරු කරගෙන නොතිබුණි.

සම්පූර්ණයෙන් අය කර ගන්නා ලදී.

වර්තමාන තත්ත්වය

- අදාළ කාර්ය මණ්ඩලයට ඔවුන්ගේ නොසැලකිලිමත්කම සම්බන්ධයෙන් විනය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
- පරාටේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කළ අතර දේපල බැංකුවට පවරා ගන්නා ලදී.
- තෙරපා හැරීමේ දැන්වීමක් දැනටමත් නිකුත් කර ඇති අතර තෙරපා හැරීමේ නියෝගයක් ලබා ගැනීම සඳහා නඩුවක් ගොනු කිරීමට සැලසුම් කළ ඇත.

වංචනික ක්‍රියාකාරකම් වලක්වන අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය බැංකුව විසින් වරින් වර ඇගයීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

අ ණය සහ අත්තිකාරම්

(i) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුව විසින් ලබා දුන් දළ ණය සහ අත්තිකාරම් රු. මිලියන 1,510,534 ක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ ශේෂය වූ රු. මිලියන 1,219,914 සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 23.8 ක වැඩිවීමක් දැක්වුණි. ඉහත සඳහන් වැඩිවීමට ප්‍රධාන හේතුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයිරා පහසුකම් ඉහළ යාමයි. ඉහත ශේෂයෙන් රු. මිලියන 1,136,530 ක් හෝ මුළු හිඟ මුදලින් සියයට 75 ක් කාලීන ණය, අයිරා සහ පුද්ගලික ණය වලින් සමන්විත විය. සියළුම ණය සහ අයිරාවල වැඩිවන ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කර තිබුණු අතර එය 2018 වර්ෂය තුළදී සියයට 64 ක වර්ධනයකි.

නිරීක්ෂණය සටහන් කරගන්නා ලදී.

ණය ප්‍රදානය කිරීමේදී බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගෙන් අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුතුය.

(ii) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉහළම ණය සහ අත්තිකාරම් 20 හි නිරාවරණය රු. මිලියන 778,698 කි. ඉහත ශේෂයෙන් රු. මිලියන 735,377 ක් හෙවත් සියයට 94 ක් රජයේ ආයතන නියෝජනය කරයි. තවද, ඉහළම කළඹ නිරාවරණය රු. මිලියන 296,977 ක් ලංකා බනිජ් තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට (CPC) ලබා දී ඇති අතර එය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ බැංකුවේ සමස්ත ණය හා අත්තිකාරම්වලින් සියයට 20 කි.

නිරීක්ෂණය සටහන් කරගන්නා ලදී.

ණය ප්‍රදානය කිරීමේදී බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගෙන් අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුතුය.

(iii) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම් රු. මිලියන 53,753 ක් වූ අතර 2017 වර්ෂයේදී එය රු. මිලියන 34,261 ක් වූයෙන් සියයට 57 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි. බැංකුවේ අක්‍රීය ණය අනුපාතය පෙර වසරට සාපේක්ෂව 2018 දී සියයට 2.9 සිට සියයට 3.6 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබුණි. එබැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අහිතකර තත්ත්වය පෙන්නුම් කර තිබුණි.

නිරීක්ෂණය සටහන් කරගන්නා ලදී.

බැංකුව විසින් වර්තමානයේදී අත්විඳින අක්‍රීය ණය තත්ත්වය සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රධාන හේතු හඳුනාගෙන ඇත.

ණය ප්‍රදානය කිරීමේදී බැංකුව විසින් ගනුදෙනුකරුගෙන් අයකර ගැනීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුතුය.

1. ආර්ථික තත්වයේ වෙනස්වීම්වල සහ බාහිර සාධකවල අහිතකර බලපෑම
  2. SLFRS 09 වැනි නව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති යොදා ගැනීමේ සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මාර්ගෝපදේශවල බලපෑම
- අක්‍රීය ණය වර්ධනය/ හානිකරණය වූ ණය පාලනය කිරීම සහ අඩු කිරීම සඳහා බැංකුවේ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියා පටිපාටි නැවත සලකා බලා විවක්ෂණශීලීව හා කල්තියා

ශක්තිමත් කර ඇත.

අක්‍රීය ණය පාලනය කිරීම සඳහා හඳුනාගත් උපායමාර්ග, න්‍යාය පත්‍රයේ ස්ථිර අයිතමයක් ලෙස සතිපතා ආයතනික කළමනාකරණ රැස්වීමේදී සාකච්ඡා කෙරේ. මණ්ඩලය සහ එහි අනුකමීටු අක්‍රීය ණය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන අතර එය අවම කිරීම සඳහා වන උපාය මාර්ග නීතිපතා සාකච්ඡා කරයි.

තවද, එකතු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතා අනුපාතය ආයතනික කළමනාකරණය විසින් සම්පව අධීක්ෂණය කරනු ලබන නිත්‍ය අක්‍රීය ණය රැස්වීම් පවත්වනු ලැබේ.

ඊට අමතරව, ණය ඇගයීම සහ ලේඛනගත කිරීම සඳහා සමස්ත ණය කළඹ ආවරණය වන පරිදි ණය තත්ත්ව සහතික කිරීමේ ඒකක පිහිටුවා ඇත.

(iv) කේ.ඩී. ඊබට් ඇන්ඩ් සන්ස් හෝල්ඩින්ස් (පුද්) සමාගම, කදුවෙල හෝල්ඩින්ස් සහ දොල්හියාදු ඉන්වෙස්ට්මන්ට් (පුද්) සමාගම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඉහළම අක්‍රීය ණය මුදල වන පිළිවෙලින් රු. මිලියන 1,105.97 ක්, රු. මිලියන 1,532.48 ක් සහ රු. මිලියන 1,455 ක් 2018 වර්ෂය අවසානයේදී වාර්තා කර තිබූ අතර එය බැංකුවේ සමස්ත අක්‍රීය ණය සහ අත්තිකාරම්වලින් සියයට 15 කි.

කදුවෙල හෝල්ඩින්ස්

සියළුම මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කර ඇති අතර ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ගවල සාරාංශය පහත දැක්වේ.

කෙටි කාලීන ණය:

නඩු අංක DDR / 398/18 සහ DDR/ 399/18 ඊළඟ නඩු දිනයන් - 2019.11.05 සහ 2019.10.31

අයිතව:

CHC / 160/18/MR
Ex party Trial on 08/10/2019

ආනයන ණය:

CHC / 45/19/MR නඩු දිනය - 2019/10/07, ණයවර ලිපි බිල්පත් CHC/457/19/MR නඩු දිනය - 2020/01/23

දොල්හියාදු ඉන්වෙස්ට්මන්ට් (පුද්) සමාගම

2019.09.30 දිනට දොල්හියාදු ඉන්වෙස්ට්මන්ට් (පුද්) සමාගමේ අක්‍රීය ණය ශේෂය රු. මිලියන 2,448 කි.

විෂ සහිත වත්කම් (toxic assets) පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන යටතේ වත්කම් අත්පත් කර ගැනීමට මාලදිවයින රජය සැලසුම් කර තිබේ. මේ යටතේ මාලදිවයින රජය විසින් ඉන්දියානු රාජ්‍ය බැංකුවට ලිපියක් යවා ඇති අතර අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය අවසන් වන තෙක් අපගේ ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රමාද වනු ඇත.

කේ. ඩී. ඊබට් ඇන්ඩ් සන්ස් හෝල්ඩින්ස් (පුද්) සමාගම

අක්‍රීය ණය ශේෂය 2019.09.30 දිනට රු. මිලියන 2,716 ක් විය. 10 i මාර්ග ව්‍යාපෘති,

අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා බැංකුව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

මනම්පිටිය අරලගන්විල මාර්ග ව්‍යාපෘතිය, පාලම් 25 පැකේජය සහ අම්බතලේ ජල ව්‍යාපෘතිය ඇතුළත්ව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ව්‍යාපෘති කිහිපයක් සඳහා බැංකුව මුදල් සපයා ඇති අතර එම ව්‍යාපෘති අතුරින් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය 07 I මාර්ග ව්‍යාපෘති අවසන් කර ඇති අතර බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද රු. මිලියන 2,845.8 ක ඇපකර ලිපිය සඳහා හිමිකම් පා ඇත. ඇපකර වන්දි ගෙවීමෙන් බැංකුව වළක්වාලමින් වාරණ නියෝග ලබා දී ඇත. බැංකුවට පහත ගෙවීම් ලැබී ඇති අතර බැංකු වගකීම් පියවා ගැනීමට භාවිතා කරයි.

ව්‍යාපෘතිය	දිනය සහ ලැබුණු මුදල (රු. මිලියන)	සටහන්
තල්දූව මිවිටිගම්මාන පාර	2019.08.16 34.59	සි/ඒ අති කිරීම සඳහා කිරීම (අංක 6999967)
අම්බතලේ ජල ව්‍යාපෘතිය	2019.09.26 520.8	මෙම අයකර බැංකු පියවීම උපයෝගී ගෙවීම ලෙස පසු ලැබී

හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා එම සමාගම්වලට එරෙහිව අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහ සාකච්ඡා කිරීම් සිදු කරමින් සිටී.

ආ ණය සහ අත්තිකාරම් කපා හැරීම
2018 වර්ෂයේදී කපා හරින ලද මුළු ණය ප්‍රාග්ධන කොටස රු. මිලියන 40 ක් වූ අතර එය බැංකුවේ ගනුදෙනුකරුවන් 2,843 ක් නියෝජනය කරයි. ඉහත හිඟ මුදල් සඳහා පොළිය රු. මිලියන 53 කි.

ණය අයකර ගැනීම සඳහා ගතහැකි සෑම ක්‍රියාමාර්ගයක්ම ගත් පසු, බැංකුවේ ණය කපා හැරීමේ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව ණයවල ඉතිරි කොටස කපා හැර ඇත.

සුදුසු අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් කපා හැරීම් අවම කිරීමට බැංකුව පියවර ගත යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය

අ බැංකුවට අයත් යෝක් විදියේ පිහිටි වර්ග අඩි 261,610 කින් යුත් මහල් 6 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක වර්ග අඩි 163,890 ක ප්‍රමාණයක් 2013 වර්ෂය දක්වා මෙට්‍රොපොලිටන් ශාඛාව සහ බස්නාහිර පළාත් උතුරු කාර්යාලය විසින් භාවිතා කර තිබුණු අතර ඉතිරි බිම් කොටස හෝටෙල් කොළඹ (1963) ලිමිටඩ් විසින් තවමත් භාවිතා කරනු ලැබේ. 2013 සිට සැලකිය යුතු ඉඩ ප්‍රමාණයක් හෙවත් ගොඩනැගිල්ලෙන් සියයට 60 කට වඩා වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් අක්‍රියව පවතී. 2016 ඔක්තෝබර් 17 දිනැති තක්සේරු වාර්තාවට අනුව ඉඩම සහ ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම රු. මිලියන 3,413 කි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

යෝක් විදියේ ගොඩනැගිල්ලේ ව්‍යුහාත්මක තක්සේරු වාර්තාව මත පදනම්ව, ගොඩනැගිල්ලේ ව්‍යුහාත්මක ශක්තිමත් කිරීම ආරම්භ කිරීමට බැංකුව තීරණය කර ඇති අතර වැඩ කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා 2019.08.29 දින අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණි. ගොඩනැගිල්ලේ ව්‍යුහාත්මක ශක්තිමත් කිරීම සඳහා උපදේශකයින්ගෙන් යෝජනා කැඳවීම සඳහා 2019.09.27 දින පුවත් පත් දැන්වීමක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. ව්‍යුහාත්මක ශක්තිමත් කිරීම අවසන් කිරීමෙන් පසු ගොඩනැගිල්ල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට බැංකුව සැලසුම් කර ඇති අතර ඒ සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ කැමැත්ත ලබා දී ඇත.

නිර්දේශය

ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීමෙන් පසුව, ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොමැති ඉඩ ප්‍රමාණය නිසි ලෙස භාවිතා කිරීමට බැංකුව පියවර ගත යුතුය.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

අ මෙට්‍රොපොලිටන් ශාඛාවේ මෙහෙයුම් සඳහා වසර 5 ක කාලයක් සඳහා කුලී පදනම මත කොළඹ 01, රෝහල් පාරේ ගොඩනැගිල්ලක් ලබා ගැනීම සඳහා බැංකුව 2013 සැප්තැම්බර් 16 වන දින පෞද්ගලික සමාගමක් සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. බැංකුව රු. මිලියන 321 ක් ආරම්භක කුලී ලෙස වියදම් කර තිබුණි. ගිවිසුමේ දින සිට පළමු මාස 10 සඳහා බැංකුව ගොඩනැගිලි භාවිතා කර නොතිබුණි. මෙම ගොඩනැගිල්ල 1996 දී බෝම්බ පිපිරුමට හසු වූ අතර කොන්ක්‍රීට් බාල්ක, ස්ලැබ් සහ ගොඩනැගිල්ලේ බිත්ති ඉරිතලා ඇත. කෙසේ වෙතත්, ගිවිසුමට එළඹීමේදී බැංකුව විසින් ව්‍යුහාත්මක තක්සේරුවක් සිදු කර නොතිබුණි. තවද, ගොඩනැගිල්ලේ අයහපත් තත්ත්වය 2014 සැප්තැම්බර් 18 වන දින නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ආරක්ෂක නිලධාරියා විසින්ද 2016 ජූලි 13 වන දින නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (සහායක සේවය) විසින්ද නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ඉහත කුලී ගිවිසුම යටතේ බැංකුව විසින් සම්පූර්ණ ගොඩනැගිල්ලම කුලියට ගෙන ඇත්ත්, සිව්වන, පස්වන සහ හයවන මහල්

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

කොටස් දෙකක ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගැනීමට බැංකුව සමත් වූ අතර වසර 05 ක කාලයක් සඳහා 2013.09.16 දින ගිවිසුමකට එළඹුණි. නිසි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටියක් සහිතව බැංකුවේ මෙහෙයුම් සඳහා සුදුසු පරිදි ගොඩනැගිල්ල නවීකරණය කිරීමට බැංකුවට සිදු වූ හෙයින්, කොටස් දෙකක ගොඩනැගිල්ලේ බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට මාස 10 ක් පමණ ගත විය. කොටස් දෙකක ගොඩනැගිල්ලේ සිය “ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය” පිහිටුවීමට බැංකුව සැලසුම් කර තිබුණද, එම යෝජනාව අත්හැර දමා ඇති අතර ගිවිසුමේ ඇති බැඳීම් හේතුවෙන් බස්නාහිර පළාත් උතුරු කාර්යාලය ආපසු ගෙන යා නොහැකි විය. එසේම ආරක්ෂක හේතූන් මත ගොඩනැගිල්ලේ තෙවන පාර්ශවයක් වාසය කිරීමට බැංකුව අකමැති විය. ගොඩනැගිල්ල පිළිබඳව බැංකුව සෑහීමකට පත් වූ අතර ව්‍යුහාත්මක ඉංජිනේරුවරයාගේ

නිර්දේශය

නිසි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් තුළින් බැංකුව සිය අරමුදල් ඵලදායීව හා කාර්යක්ෂමව භාවිතා කළ යුතුය.

2013 වර්ෂයේ සිට අක්‍රියව පවතී. මෙම කාරණය පසුගිය වසරේ විගණන වාර්තාවේ සඳහන් කර තිබුණද, මෙම ගොඩනැගිල්ලට අදාළව 2018 සැප්තැම්බර් 16 දින සිට 2023 සැප්තැම්බර් 15 දක්වා වසර පහක කාලයක් සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් 2018 දෙසැම්බර් 07 වන දින නව කල්බදු ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. එම ගිවිසුම යටතේ බැංකුව බිම්මහල, පළමු, දෙවන, තෙවන සහ සිව්වන මහල් කුලී පදනම මත ලබාගෙන ඇත. මෙම ගිවිසුම යටතේ වසර 5 ක කාලයක් සඳහා රු.345,129,984 ක් ගෙවීමට බැංකුව එකඟ වී තිබුණි.

සහතිකය මත වසර 05 ක් සඳහා ගිවිසුමකට එළඹීමට තීරණය කළේය. 2018.08.17 දින ව්‍යුහාත්මක ඉංජිනේරුවරයාගෙන් ලබා ගත් වාර්තාවට අනුව, ගොඩනැගිල්ලේ ව්‍යුහය ස්ථාවර තත්ත්වයේ පවතින අතර එම අවස්ථාවේ දී කොන්ක්‍රීට් හරය පරීක්ෂා කිරීම අවශ්‍ය නොවීය. 2018.09.16 දින සිට 5 වන සහ 6 වන මහල නොමැතිව නිසි ආරක්ෂක විධිවිධාන සහිතව ගිවිසුම අළුත් කිරීමට බැංකුව සලකා බලන ලදී. මෙම තීරණය යෝජිත විදියේ ගොඩනැගිල්ල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා ගතවන කාලය මත පදනම් වී ඇත.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

අ එක් එක් තනතුර සඳහා මූලික සුදුසුකම්, තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමය, සම්මුඛ පරීක්ෂණ ක්‍රම සහ ඇගයීම් නිර්ණායක ආදිය ඇතුළත් වන බඳවා ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් (SOR) බැංකුව සතූ නොවේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් වරින් වර එක් එක් බඳවා ගැනීම් හෝ උසස්වීම් සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙයි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

බැංකුව සඳහා බඳවා ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමය (SOR) බැංකුව විසින් සකස් කර ඇති අතර එය පරීක්ෂා කිරීම හා මූලික අනුමැතිය සඳහා මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති කමිටුවට (HRPC) යොමු කර ඇත. එය අවසන් වූ පසු, එහි අවසාන අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

නිර්දේශය

නිසි බඳවා ගැනීම් හා උසස්වීම් ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සැලසීම සඳහා බැංකුව බඳවා ගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමය පවත්වාගෙන යා යුතුය.